

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΒΑΖΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή δια
τήν 12^η Οκτωβρίου 1969
καί ώραν : 22 - 22.30

379

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ καί ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδά ή ΚΛΕΙΩ Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ.

- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Στήν τελευταία μας συνάντησι, Δημήτρη, είχαμε έρχίσει νά μιλάμε γιά έναν τύπο τής παλαιάς 'Αθήνας... τό θυμάσαι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιά θύμησέ μου...
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Γιά τόν Μεραιλή, όπως τόν είπες.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Α, γιά τόν περίφημο φύλακα του Ζακπέιου ; "Όλοι οί ζώντες παλαιοί Αθηναίοι, τόν θυμούνται αυτόν τόν γνωστό φουστανελλή που λεγότανε Μεραιλής, χωρίς κανείς νά ξέρη ήν αυτό τό όνομα Μεραιλής, ήτανε τό πραγματικό του επώνυμο, ή παρατσουθιλι που του τό είχανε κολλήσει καί τό δεχότανε εύχαρίστως.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καί ήτανε τύπος τής 'Αθήνας ο Μεραιλής ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο πιο γνωστός τύπος, όχι τής παλαιάς παλαιάς 'Αθήνας αλλά τής νεωτέρας παλαιάς 'Αθήνας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ "Ήτανε φουστανελλής είπες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια. 'Ο τύπος του ρουμελιώτη φουστανελλή. "Ήτανε πραγματικός ρουμελιώτης καί μ'δλο που ζούσε δεκάδες έτην στην 'Αθήνα, δέν μπορούσε ν'αποβάλη τήν ρουμελιώτικη προφορά του, που επδήλωνότανε πολύ πιο έντονα, μόλις αντίκρυζε καμμιά δημορη γυναίκα, ιδίως παραμάνα ή ξένη γκουβερνάνα. Τότε ο Μεραιλής έστριβε τό μαυρο του τσιγκελλωτό μουστάκι καί μονολογούσε : χάϊ χάϊ μαννοθλα μ' ... Τι μάς τήνε φέρανε καί τούτη τή διαόλισσα κατά δωθις ; Γιά νά μάς βάνη σί μπελάδες π'ανάθεμάτηνα.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Έτσι μιλούσε ο Περαιλής ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτσι άκριβώς. Καί πιο ρουμελιώτικα άκόμη. "Επίσημη δουλειά του ήτανε : φύλαξ του Ζαππείου καί καταλαβαίνεις ότι είχε κάνει τό Ζάππειο τσιφλίκι του. Τόν θυμάμαι άκόμη Γιάγιο πού έκανε τίσ βόλτες του στό Ζάππειο, στρίβοντας τό μαυρο του μουστάκι μέ τό δεξί του χέρι καί κρατώντας όριζόντια μέ τό άλλο του χέρι τήν ξιφολόγη του...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί θά περνούσε φαντάζομαι στίς άλλές καί τίσ δενδροστοιχίες του Ζαππείου, ναμαρωτός καί λυγιστός καί κορδακιζόμενος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όπως τό λές Γιάγιο. Φυσικά όλες οι γκουβερνάντες τόν ξέρανε καί του κάνανε τά γλυκά μάτια μέ κάποιον άπώτερο σκοπό.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δηλαδή, τί άπώτερο σκοπό ; Πηγαίνανε για γάμο μήπως ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι βέβαια. Πά τό Ζάππειο ήτανε τότε ο μόνος ήηπος της "Αθήνας πού είχε λουλούδια, πολλά λουλούδια. Φυσικά ο φύλακας του Ζαππείου, ο Περαιλής, ήτανε εκεί εκεί για να έποπτεύη να μην κόβουν λουλούδια. "Όταν όμως πίστευε ότι κάποια ξένη γκουβερνάντα του έκανε τά γλυκά μάτια, ο Περαιλής έκοβε μόνος του μάν άγκαλιά λουλούδια καί της τά δινε τυλιγμένα σε μία έφημερίδα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Παμπόνηρος λοιπόν ο Περαιλής.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί δέν του έφθανε αυτό, μά προσέφερε τά λουλούδια του μ'ένα δίστιχο μαζί. ~~Παμπόνηρος~~ οι ξένες γκουβερνάντες κουτσομαθαίνανε λίγα ελληνικά. Τίς κοντοζύγωνε λοιπόν ο Περαιλής μέ τήν έδια πάντα έρώτησι : Δέν μου χαρίζεις τ'όνοματάκι σου τσοσπρα μ' ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καταλαβαίνω, ήθελε τό όνομα της γκουβερνάντας για να σπαρώση τό δίστιχό του.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ακριβώς. Καί είναι γνωστό ότι μία φραντσέζα γκουβερνάντα πού έλέγτο 'Ε λ έ ν, ένέπνευσε τόν Περαιλή πού της ειπε

ένω της ἔδινε τὰ λουλούδια του :

πάρε δυό τριαντάφυλλα ωραία μου 'Ἐλέν
καί τήρα τὰ ματάκια μου πού νύχτα μέρα κ λ α τ ν !

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ 'Ἡ ὁμοιοκαταληξία σωστή μιὰ φορά. 'Ἐλέν - πού νύχτα μέρα
κλαῖν. Μά φαντάζομαι ὅτι θά τοῦ τυχαίνανε ξένα ὀνόματα πού
δέν θά παίρνανε ὁμοιοκαταληξία ἐλληνική.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν πολυσκοτιζότανε γι' αὐτό ὁ Μερσιλῆς. 'Ο Παύλος Πιρβάνας
ἀναφέρει σ' ἓνα του χρονογράφημα ὅτι κάποτε ὁ Μερσιλῆς ἐρωτεύ-
θηκε μιὰ γερμανίδα ἀγκουβερνάντα πού λεγότανε Κ ρ έ τ χ ε ν.
Πρῶτα πρῶτα παιδεύτηκε ὡς πού νά προφέρῃ σωστά τό ὄνομά της.
Πῶς νά πῆ ὁ Ρουμλιώτης τέτοιο ὄνομα : Κρέτχεν... 'Ομως, τὰ
κατάφερε ρουμλιώτικα καί κάποια μέρα της ξεφούρνισε τό
δίστιχό του : 'Ἄλί μου τί μου ἔ τ υ χ ε ν
νά ἐρωτευτῶ τήν Γκρέτχεν !

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πολύ εὐνοη λύσις. 'Ἡ Κρέτχεν ἔγινε Γ κ ρ έ τ υ χ ε ν ! Καί
ὁ Μερσιλῆς ἦτανε ἱκανοποιημένος. 'Ομως μέ τὰ ἐλληνικά γυναι-
κεῖα ὀνόματα αἰεὶ δέν θά δυσκολευότανε πολύ ὁ Μερσιλῆς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι βέβαια. Αὐτά ἦτανε γνώριμα οἰνόπεδά του. Καί κάποια φορά
πού εἶχε ἐρωτευθεῖ μιὰ παραπάννα Ζαμπέτα, της εἶπε :

Χάϊ χάϊ μαννοθλα μ' ... "Ἦτανε γραφτό μου οὐρή Ζαμπέτα
καί τόν σεβντᾶ πού 'χω γιά σέ, στούν λέου νέτα σιέτα !

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πιράβο τοῦ Μερσιλῆ... 'Ερωτευμένος καί ποιητής. "Ἐχω ἀκούσει
ὅτι εἶχε κάτασπρα μαλλιά καί κατάρμαυρο μουστάκι. Φαίνεται ὅτι
τό ἔβαφε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι μονάχα τό ἔβαφε, ἀλλά εἶναι γνωστόν ὅτι ἀπέφευγε νά πῆ
μέ συντροφιά στήν ταβέρνα νά πιῆ κρασί, γιατί τό μουστάκι
του βρεχότανε ἀπό τό κρασί καί τὰ χείλη του ποτηριοῦ γινόν-
τουςαν κατάρμαυρα καί τότε ὁ Μερσιλῆς ἔλεγε πάντα τήν ἴδια
διηαιολογία : Χάϊ χάϊ, φαίνεται ὅτι περνάει ἡ μπογιὰ μου !

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Φαντάζομαι ὅτι ὅλοι θά τόν πειράζανε γι' αὐτό τό βάψιμο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ποίός δέν τόν πείραζε; θυμῆμαι μέλιστα μιὰ φορά πῶτι
ὁ Τζιμος Πωραϊτίνης τοῦ ἔγραψε :

Καί ὁ Μεραιλῆς μέ γειά του - Λόγω σοβαροῦ αἰτίου
πάει κι' αὐτός καί ἡ μπογιὰ του - Εἰς τούς κήπους Μπο-
γιατίου ?

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κι' ὁ Μεραιλῆς δέν θύμωνε μ' αὐτά τὰ πειράγματα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θύμωνε μά τί μποροῦσε νά κάνη ; Ἐπαμάρωνε - τάχα - πού
ἤσκολοῦντο μαζί του οἱ λογοτέχνες καί οἱ δημοσιογράφοι.
Καί πολλές φορές τὰ βράδυ, ὅταν τὸ Ζάππειο ἦτανε πιά ἔρημο
ἀπό τίς νταντάδες καί τὰ παιδιὰ, ὁ Μεραιλῆς ξαπλωμένος
σ' ἓνα παγκάκι τραγουδοῦσε τόν πόνο του λέγοντας τὸ τνωστό
τραγουδί : Τόν κόσμο ἔχω βαρεθεῖ.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Πραγματιὰ μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία πού θά μῆς τήν θυμίσῃ τώρα
ἡ τακτικὴ μας συνεργάτις Κλειώ Δενάρδου.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (ἢ συνοδεία πιάνου) Τόν κόσμο ἔχω βαρεθεῖ
καί δέν σοῦ λέω φέμμα
δέν ἤξερα πῶς θά βρεθῇ
τὸ μαγικό σου βλέμμα - ἀγάπη μου !

κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ξέρεις κάτι Δημήτρη ; Ἐνα θέμα γιὰ τὸ ὁποῖον σχεδόν ποτέ δέν
μιλήσαμε εἶναι τὰ σχολεῖα τῆς Παληῆς Ἀθήνας... Ἐχω προσέξει
ἀπό τίς διάφορες συζητήσεις μας, ὅτι ὅλοι σχεδόν οἱ ἀθηναιο-
γράφοι πού ἔχομε ἀναφέρει στίς κουβέντες μας, ἀσχολοῦνται μέ
διάφορα θέματα τῆς παληῆς Ἀθήνας, ἐκτός ἀπό τὰ σχολεῖα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἔτσι εἶναι καί μπράβο σου Γιάννη πού τὸ πρόσεξες.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ἐνας ἀπ' αὐτούς τούς ἀθηναιογράφους ὁ Δημήτριος Σκουζές.
ἔχει ἐκδώσει τρία νομίσω βιβλία γιὰ τήν ζωὴ τῆς παληῆς Ἀθή-
νας, μά ἐνδιαφέρεται περισσότερο γιὰ τήν κοσμικὴ ζωὴ καί
τίς μεγάλες ἀθηναϊκὲς οἰκογένειες, ἐνῶ ὁ Κώστας Δημητριάδης
αὐτός περιγράφει ἔθιμα καί ἐπεισόδια τῆς Ἀθήνας, λογοτέχνες

τύπους καί κέντρα τῆς Ἀθήνας, ὁ δημοσιογράφος Χρήστος Ἀγγελομάτης ἀσχολεῖται μέ τὰ ρομαντικά χρόνια τῶν ἀθηναίων καί τίς ποιητικές συντροφίες τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου, τοῦ Ὀρφανίδη, τοῦ Σουρή, ὁ Ἐπαμεινώνδας Στασινόπουλος, γράφει γιά διάφορα κοινωνικά καί κοσμικά γεγονότα, κυρίως γιά τοὺς σιδηροδρόμους, τὰ μεταφορικά μέσα καί τὰ θέατρα δίνοντας πολὺ ἐνδιαφέρουσες πληροφορίες καί τέλος ὁ γνωστότατος ἀρχιτέκτων Κώστας Μπίρης, στό σοφὸ καί ἐμπειροστατωμένο του βιβλίον : Δι' Ἀθῆναι, δείχνει τό μεγάλο του ἐνδιαφέρον γιά τὴν ἀρχιτεκτονική ἐξέλιξι τῆς πόλεως... Κανένας ἀπ' αὐτοὺς δέν ἀναφέρει τίποτε γιά τὰ σχολεῖα καί φαντάζομαι ὅτι κάτι θὰ εἶχαμε νὰ ποῦμε καί γι' αὐτά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀσφαλῶς καί καλὰ πού τό θυμήθητες Πιάνο. Ὅμως ὁ Κώστας ὁ Μπίρης κάτι ἀναφέρει στό βιβλίον του, ἔστω καί παροδικά. ~~ἀλλά~~

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ναι, αὐτό τό θυμάμαι, γιατί ἔχω διαβάσει τό βιβλίον τοῦ Μπίρη. Ἀναφέρει λόγου χάριν ὅτι τό πρῶτο ἰδιωτικὸν σχολεῖον πού ἐλεί-
τύργησε στήν Ἀθήνα ἦτανε τό Παρθεναγωγεῖον τοῦ Χίλλ, ἐνός ἀμε-
ρικανοῦ ἱεραποστόλου. Αὐτό τό παρθεναγωγεῖον Χίλλ, ὑφίσταται καί
σήμερα ἀκόμη καί θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῆται ὅτι εἶναι τό μόνο διδα-
κτικὸν κατάλοιπον τοῦ 1840

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μαζί μέ τό Ἀρσάκειον, πού ἰδρύθηκε λίγο ἀργότερα βέβαια ἀπὸ
τό σχολεῖον τοῦ Χίλλ, ἔχομε καί ἄλλο ἓνα σχολεῖον ~~σημειώσω~~ μικτό
γιά κορίτσια καί ἀγόρια μικρά, μιᾶς φραντσέζας τῆς κυρίας Βολ-
μεράνζ.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τό ἔφω κι' αὐτό ἀκουστά. Τώρα πού μου τό λές θυμήθηκα τό ὄνομα
Παρθεναγωγεῖον κυρίας Βολμεράνζ... Νομίζω στά 1840.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀκριβῶς. Ἐδῶ κι' ἑκατόν τριάντα χρόνια. Ταυτόχρονα ἰδρύθηκε
τό Ἐπικαιδευτήριον τῆς Φιλεπαιδευτικῆς Ἐταιρείας, τό σημερινὸν
Ἀρσάκειον δηλαδή, πού ἦτανε τότε...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ἄλλοῦ βρισκότανε τό Ἀρσάκειον στήν ἐποχὴ τῆς ἰδρύσεώς του ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στην δδόν Ἑρμοῦ, σέ μιᾶ πάροδο μάλιστα τῆς δδοῦ Ἑρμοῦ πού ἐλέγετο τότε δδός Μιαούλη, εἶχε στεγασθεῖ τό Ἑκπαιδευτήριον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας. Τό κτίριο τοῦ σχολείου ἦτανε τελείως ἀνατάλληλο καί ἡ Φιλεκπαιδευτική Ἑταιρεία ἔκανε ἕναν ἀνελλήνιο ἔρανο γιά ν' ἀποκτήσῃ κατάλληλο οἶκημα. Τό νέο κτίριο ἔρχισε νά κτίζεται στή 1845, ἀλλά διαρκῶς τό κτίσιμο σταματοῦσε γιατί δέν ὑπῆρχανε χρήματα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τήν ξέρω τήν συνέχεια. Βρέθηκε κάποτε ὁ ἐθνικός εὐεργέτης Ἀπόστολος Ἀρσάκης καί ἔδωσε πολλά χρήματα καί ἔτσι στή 1852 μετά ἑπτὰ χρόνια, τό Παρθεναγωγεῖο ἐλειτούργησε στό νέο του κτίριο πού ὠνομάσθηκε, δικαίως βέβαια : Ἀρσάκειον.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό περίεργο εἶναι ὅτι ὁ δρόμος παραπλεύρως πρὸς τό Ἀρσάκειο, ἐκαλεῖτο τότε ἐπισημως δδός Παρθεναγωγείου. Πολύ ἐργότερα ὠνομάσθηκε Περματζόγλου, ὅπως λέγεται καί σήμερα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γιά ἔλλα σχολεῖα τί πληροφορίες ὑπάρχουν ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀνεπίσημες πληροφορίες πολλές. Λόγου χάριν γράφει ὁ Σουρῆς γιά κάποιο σχολεῖο τοῦ κυρίου Θεοφίλου. Πού βρισκότανε αὐτό τό ιδιωτικό σχολεῖο, κανένας δέν μπόρεσε ποτέ νά μέ πληροφορήσῃ. Ὅμως ὁ Σουρῆς εἶναι σαφέστατος. Ἄν δέν βαρυέσαι διάβασε ἐδῶ νά δῆς τί ἀναφέρει.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ (Διαβάς εἰ) ^{ἔσπούδαζα} Ἐγώ δέ τότε ~~διδάσκοντα~~ μετά μεγάλου ζήλου εἰς τό σχολεῖον τοῦ γνωστοῦ κυρίου Θεοφίλου ὅστις μέ τόσῃν ἑξαφιν καί ἐνθουσιασμόν τοῦ κήλου ἀνεκάλυψε τόν τετραγωνισμόν. Καί ἔν σοφόν διδάσκαλον, ὁ κόσμος τόν κηρύττει θά εἶναι ὁ πρῶτος πού θά μῆ μέσ' τοῦ Δρομοκαΐτη.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ἀναφέρει χρονολογίες ὁ Σουρῆς, ἀλλά ἀπό τά φερόμενα γεγονότα πού σημειώνει μποροῦμε νά βγάλωμε συμπεράσματα : Ὁ Σουρῆς γεννήθηκε στή 1853. Γύρω στή 1863 ἦτανε δέκα ἔτων μαθητῆκος καί ὅπως λέει ἐς ποῦδαζε μετά μεγάλου ζήλου, εἰς τό

σχολεῖτον τοῦ γνωστοῦ κυρίου Θεοφίλου... Τό Δρομοκαῖτειο φρενο-
κομεῖο κτίσθηκε στά 1887, δηλαδή τελείωσε τότε, εἶχε ὅμως ἀρχίσει
νά κτίζεται ἀπό τᾶ 1883.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μέ ἄλλα λόγια, ἐκεῖνη τήν ἐποχή στά 1883 περίπου εἶχε ἀρχίσει νά
τρελλαίνεται ὁ δάσκαλος ὁ Θεόφιλος καί ἔλεγε πώς ἀνεκάλυψε τόν
τετραγωνισμό τοῦ κύκλου. Τί ωραία καί ἀνέμελη ἐποχή. Συζητήσεις,
κουβεντολόϊ καί τραγούδια... Κι' ἔχομε ἕνα ὁμορφο τραγούδι, τήν
ροδοπλασμένη βοσκοπούλα πού ἴσως νά χρονολογῆται ἀπό τότε. Ἡ
κλειώ θά μᾶς τήν θυμίσῃ.

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Μιά βοσκοπούλα ροδοπλασμένη

Κι Τό Λ. Κ. Τ. Λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά καί ἔφερε ἡ κουβέντα τό Δρομοκαῖτειο φρενοκομεῖο, ἀξίζει
νά θυμηθοῦμε τοῦς στίχους πού ἔγραψε ὁ Σουρῆς γιά τᾶ ~~ἐφελόλια~~
φρενοκομεῖο, ὅταν ἔρχισε νά κτίζεται. Διάβασέ τους Γιάννο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ (Διαβάζει) Φρενοκομεῖον κτίζεται καί στήν σοφὴν Ἑλλάδα...
"Α, ὁ θεός θά φώτισε τόν χιώτη τόν Τζαρτζή
καί τώρα μέσα στοῦ Δαφνιοῦ, τήν τόση πρασινάδα
θά βρῖσκωμε παρηγοριά καί ἡ μνήμη του θά ζῆ.
θέλει λαμπρόν μαυσώλειον αὐτός ὁ κληροδότης
παιῖνας ν' ἀποθέσωσιν εἰς τρίτους οὐρανοῦς...
Εὐρέθη μέσ' τοῦς χιώτηδες μέ γνῶσι καί ἕνα χιώτης
καί ἐσιέφθη ὁ μέγας του καί πρακτικός του νοῦς,
πώς μέσα στήν Ἑλλάδα μας, πού πλημμυροῦν τᾶ φῶτα
φρενοκομεῖο ἔπρεπε νά γίνῃ πρῶτα πρῶτα!

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Κι' ἔχομε ἕνα χαριτωμένο ἀνέκδοτο τῆς παλιᾶς Ἀθήνας
τούς πρώτους μῆνες πού ἐλειτοῦργησε τό Δρομοκαῖτειο φρενοκο-
μεῖο, πού ἦρθε νά ἐπιβεβαιώσῃ εἴθε τᾶ λόγια τοῦ Σουρῆ. Ἐνα
ῶρατο πρῶτ, ἡ διεύθυνσις τοῦ νέου φρενοκομείου, ἀνεκοίνωσε
ὅτι εἶχανε ἀποδράσει τέσσερις τρελλοί... θαντάζεται κανεῖς

τί έγινε. Ἀναστατώθηκε ἡ Ἀθήνα, κινητοποιήθηκε ἡ χωροφυλακή γιατί ἡ ἀνακοίνωσις τῆς διευθύνσεως τοῦ φρενοκομείου, μιλοῦσε περὶ τρελλῶν ἐπικινδύνων.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τελιχὰ τοὺς πιάσανε τοὺς τέσσερις τρελλοὺς ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μποροῦσανε νὰ μὴν τοὺς πιάσουνε ; Ἡ Ἀθήνα τότε ἦτανε μικρὴ πόλις ἀριθμοῦσε τριάντα πέντε χιλιάδες κατοίκους. Καί ἡ χωροφυλακή, εἶχε πιάσει ἕως τὸ βράδυ... δέκατέσσερις τρελλοὺς !

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Φύγαμε θύκως ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς παλιῆς Ἀθήνας.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γι' αὐτὸ καί θὰ ἐπανέλθωμε. Ἐνα ἀπὸ τὰ παλαιότερα ἀθηναϊκὰ σχολεῖα, ἦτανε τὸ σχολεῖο τοῦ Καραμάνου, τὸ περίφημο σχολεῖο τοῦ Καραμάνου ποὺ ὑπῆρχε ἐδῶ καί εἴκοσι χρόνια ἀπόμῃ, σὲ μιὰ μικρὴ πλατεῖα στὴν ὁδὸν Ἀθηναίων, λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ Μοναστηράκι.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ ~~Ἐρῶ, ἐκεῖ ποὺ τελειώνει νομίζω ἡ ὁδὸς Βύσσης ἀπὸ τὴν Αἰόλου~~

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νάλιστα. Ἐκεῖ λοιπὸν ὑπῆρχε ἓνα αλαιὸ κτίριο, τὸ σχολεῖο τοῦ Καραμάνου ποὺ ἦτανε ὀνομαστὸ γιὰ τὸ ξύλο ποὺ ἔφευτε στοὺς μαθητὰς. Ἐκεῖ λοιπὸν, ὑπῆρχε κάποιος δάσκαλος ποὺ τὸν εἶχανε βγάλει : Καρεκλοπόδαρο...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Γιατί τέτοιο παρατσουθιλι, Καρεκλοπόδαρος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι δίπλα στὴν ἔδρα του, εἶχε ἓνα πόδι ἀπὸ παρέυλα καί ὅταν κανένας μαθητὴς ἀταντοῦσε, ἢ ὅταν ἔβαναν μερικοὶ καζούρα στὸν δάσκαλο, αὐτὸς ἄρπαζε τὸ καρεκλοπόδαρο...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καί ἔδερνε μ' αὐτὸ τὸν μαθητὴ ποὺ ἀταντοῦσε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅχι, ποῦ νὰ περιμένῃ ν' ἀνακαλύψῃ ποιὸς ἔφταιγε. Ἄρπαζε τὸ καρεκλοπόδαρο καί τὸ πετοῦσε μὲ δύναμι στὸ μέρος τῆς τάξεως ὅπου εἶχε παρατηρηθεῖ ἡ καζούρα... Γκάπ !... ἔφευτε τὸ καρεκλοπόδαρο καί... ὅποιον ἔπαιρνε. Ὑστερα φυσικά, ἐπειδὴ εἶχε σταρῆθεῖ ἀπὸ τὸ ὄπλο του, φώναζε : Φέρε μου πίσω τὸ καρεκλοπόδαρο... Φέρ' το γλήγορα... Καί κάποιος μαθητὴς, ἔπαιρνε τὸ καρεκλοπόδαρο καί τὸ πήγαινε στὸν δάσκαλο ὃ ὁποῖος τοῦ ἔβαζε

καλό βαθμό... φαντάζεσαι τί γινότανε ;

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Φαντάζομαι. Όλοι οι μαθηταί, καλοί και κακοί, για να πάρουν έναν καλό βαθμό, φροντίζανε να πῆνε πίσω στον δάσκαλο τό παρειλοπόδαρο και οἱ γινότανε μάχη ἀληθινή για τήν κατοχή του παρειλοποδάρου...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄκριβῶς. Ἐσεὶ λοιπόν, ἔν τῷ παρειλοπόδαρο ἔπερτε σάν βῆμμα τρεῖς φορές σέ κάθε μάθημα, γινόντουσαν και τρεῖς ὁμηρικοί ναυγάδες για τήν κατοχή του παρειλοπόδαρου και ἡ μισή ὥρα του μαθήματος πήγαινε χαμένη.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Πῆ εἶναι πραγματική αὐτή ἡ ἱστορία του παρειλοπόδαρου ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Για να εἶμαι εὐλικρινής, ἐγώ τήν ἔχω ἀπό δεύτερο χέρι. Που τήν ἔχει διηγηθεῖ ὁ ἀγαπητός μου συνάδελφος Κωστής Πικαστιῆς, ὁ ὁποῖος τήν ἔχει ζήσει και, ὅπως λέει ὁ ἴδιος, πολλές φορές μπόρεσε να πάρη στήν κατοχή του τό παρειλοπόδαρο για να τό ἐπιστρέψῃ στον δάσκαλο...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καί να εἰσπράξῃ καλό βαθμό ! Καλή ἦτανε αὐτή ἡ ἱστορία.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Παλαιό ἐπίσης σχολεῖο, γύρω στά 1880, ἦτανε και τό Παρθεναγωγεῖο Σιμοπούλου, πού ἔγινε ἀργότερα Παρθεναγωγεῖον Σχορδέλλη. Ἦτανε τό ἀριστοκρατικό σχολεῖο για κορίτσια τῆς Ἀθήνας. Ἡ Φρόσω Σιμοπούλου πού τό εἶχε ἰδρύσει, παντρεύτηκε ἀργότερα τόν περίφημο ἀθηναῖο γιατρό Κώστα Λοῦρο, τόν μαευτήρα πού ἔγινε και καθηγητής και εἶχε γυιό του τόν Νικόλαο Λοῦρο, τόν σημερινό καθηγητή τῆς Μαευτικῆς. Στό Παρθεναγωγεῖο Σχορδέλλη ἐπήγαιναν τά κορίτσια και τ'ἀγοράκια τῶν καλύτερων ἀθηναίων οἰκογενειῶν και ἦτανε αὐτό τό σχολεῖο, δίπλα στό σημερινό κτίριο τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς, στήν ὁδόν Ἀκαδημίας. Ὅταν τό σχολεῖο Σχορδέλλη ἔκλεισε, τό κτίριο αὐτό χρησιμοποιήθηκε σάν κλημεῖον του Κράτους, ἕως ὅτου κατεδαφίστηκε και ἔγινε μιᾶ μεγαλοπρεπέστατη πολυκατοικία για γραφεῖα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ   Κι' όμως, έξω απ' αυτό τό παρθεναγωγείο ~~από~~ Σκορδέλη, στά παληά χρόνια, πόσοι κανταδόροι δέν θά σταμάτησαν καί δέν θά τραγουδήσανε τό : Μακράν κι' άνείσαι... Μήν μου πῆς πώς ἔχεις άντιρρήσεις. 'Η παληά καντάδα, μέ τό πάθος πού ἔκλεινε μέσα της καί μέ τό πάθος πού λεγότανε, δέν μπορούσε νά μήν ἐπηρεάζη τίς καρδιές τῶν κοριτσιῶν, ὅσο νεαρα κι' άν ἦτανε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Δεν ἔχεις ἄδικο, γιατί εἶναι γνωστό καί τό τετράστιχο πού τραγουδοῦσε ἕνας ἔρωτευμένος σέ μιᾶ δασκαλα, γιά μιᾶ μαθήτρια. Αυτό ἄσφαλῶς δέν τό ξέρεις :
 Δασκάλισσα, δασκάλδσσα
 σιόλασε τήν 'Ελένη,
 γιατί 'ναι Σαββατόβραδο
 καί ἡ φυχή μου βγάνει !

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ   'Ωραιότατο. Καί πολύ φυσικό, γιατί τότε τά σχολεῖα δέν εἶχανε ἀργία τό Σάββατο τό ἀπόγευμα. Καί φυσικά ὁ ἔρωτευμένος μέ τήν 'Ελένη δέν κρατήθηκε καί παρεκάλεσε νά τήν σκολάση νωρίτερα ἢ δασκάλα της...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Γι' αυτό ἄς θυμηθοῦμε πάλι αὐτή τό παληό τραγοῦδι πού ἄνέφερες : Μακράν κι' άν εἶσαι...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ   (Μέ συνοδεία πιάνου)   Μακράν κι' άν εἶσαι...
 κ. τ. λ.   κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ   "Ὁμως θά 'πρεπε παραλληλα μέ τίς διάφορες παθητικές καντάδες πού ἀναφέρομε, να μήν παραλείψωμε καί τά αὐτοσχέδια δίστιχα πού τραγουδοῦσανε σέ ἀπίθανες μελωδίες οἱ κανταδόροι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Γιάγιο μέ ἐκπλήσσεις. Αυτό κάλι πού τό ξέρεις ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ   Γιά νά τό λῶ, θά πῆ πώς κάπου τό ἔχω ἀκούσει.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Καί εἶναι πραγματικό. Κάποιος παληός κανταδόρος καί μουσικοσυνθέτης, ὁ Τάκης ὁ Μαρίνος...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ   'Ο κουρέας ; Πολύ γνωστός. Τόν πρόλαβα κι' ἐγώ γιατί δέν εἶναι πολλά χρόνια πού κέθανε. "Ἐπαιξε βιολοντσέλλο στίς δρχήστρες τῶν μικρῶν θεάτρων καί κιθάρα στίς καντάδες. Εἶναι αὐτός πού ἔχει γράφει δυό πολύ γνωστά τραγοῦδια : Τό ζηλεύω τόν ἄερα π' ἀναπνέεις... καί τό : Μικρό μου κοριτσάκι φίλησέ με...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αύτος ίκριβώς. "Ήτανε πολύ φίλος μου και τόν πειράζαμε μάλιστα λέγοντάς του ότι έπαιζε βιολοντσέλλο άθόρυβο .

Ο Τάκης ό Μαρτίνος λοιπόν, κανταδόρος παληός και μέ καλό πεποίθησι κανταδόρου, έμάζεψε, άπεθησαύριζε όπως λένε οί λεξικογράφοι διάφορα τέτοια άυτοσχέδια δίστιχα πού οί κανταδόροι τα κολλούσανε σαν συμπλήρωμα στίς καντάδες τους.

"Ένα άπό αυτά ήτανε τό περίφημο και περιλάλητο :

Τό στήθος μου κατάντησε βασάνων κατοικία
πού κατοικοϋν οί λέοντες και τ' άγρια θηρία...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τώρα όμως μπορώ να σ' έκλήξω κι' έγώ. Ξέρω κι' έγώ ένα παρόμοιο
Κι' έγώ άπό τόν Μαρτίνο το άκουσα :

"Ήθελα να 'χω δυό καρδιές και λίγο εΐναι πάλι
σαν θα λυπότανε ή μιά, να χαΐρονταν ή άλλη...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξέρεις τί βλέπω Γιάγκο ; "Ότι μέ αυτό τό λαϊκό δίστιχο
της παληάς 'Αθήνας ίσως να έχουν εμπνευσθει οί χειρουργοί
πού κάνουν μεταμοσχεύσεις καρδιάς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μέ αυτό ίσως όχι, αλλά μέ τό άλλο παληό τραγοϋδι, όπως
δήποτε : Πάρ' τήν καρδιά μου πάρ' τηνε... άφοϋ καρδιά δέν
έχεις... Σχισε τάστήθηε μου σιληρά. Βγάλε άπό μέσα τήν
καρδιά, άφοϋ... καρδιά δέν έχεις.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ σωστά. Τί άλλο κάνει σήμερα ό δόκτωρ Μπάρναρντ ;
Παΐρνει μιά καρδιά και τήν βάζει στην θέσι άλλης... Ποτέ
δέν θα φανταζόμουνα ότι οί άθηναίοι κανταδόροι εΐναι
πρόδροιμοι των έγχειρήσεων της καρδιάς...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Όμως δέν νομίζεις ότι αρκετά κάναμε μάθημα χειρουργικής ;
Νομίζω πως θα 'πρεπε να θυμηθοϋμε και κανένα τραγοϋδι
όχι τόσο παληό... ας εΐναι πιο συγχρονο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάτι θα 'χρη στο μυαλό σου για να κάνης τέτοιο προλόγο

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ένα παλαιό ευρωπαϊκό τραγοϋδι, πού τώρα τελευταία έγινε
πάλι της μόδας. Τήν Φασινασιόν...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Κάποια γνωριμία παληά...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ακριβώς ότι είναι κι' αυτό τό τραγούδι : Μιά γνωριμιά
καλή σου έρχεται και ξανάρχεται πάλι τώρα... 'Η φίλη
μας ή κλειώ θα μάς τό θυμίση.

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Κάποια γνωριμιά καλή
κ. τ. λ. κ. τ. λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δημήτρη μου, ώραϊα είναι όλα αυτά μά ή ώρα μας πέρασε κι
καί πρέπει νά διακόψωμε...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διακόπτομε λοιπόν και έρεβουάρ τήν έρχόμενη Κυριακή
τήν Ίφια πάλι ώρα...